

2017

2017 YILI BUĞDAY DURUM DEĞERLENDİRME RAPORU

TARSUS TİCARET BORSASI

Başkanın Sunuşu

İklim, toprak, topografya özellikleri bakımından birbirine benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler tarım havzası olarak kabul edilmiş, 2009 yılında ülke genelinde 30 adet tarım havzası belirlenmiştir.

Ancak,

Ülkemiz için önemli stratejik ve arz açığı olan tarım ürünlerini öncelikle kendi kaynaklarımızdan karşılamak, desteklemelerin daha sağlıklı ve rasyonel dağılımını sağlamak amacıyla havza bazlı destekleme modeli oluşturulmuş, Sayın, Bakanımızın açıklamaları ve

yeni yapılan düzenlemeler ile 2017 yılından itibaren uygulanacak modelde tarımsal faaliyet yapılan her ilçe bir tarım havzası olarak kabul edilerek ve 941 tarım havzası belirlenmiştir.

Model kapsamında; Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik ve bölgesel önemi olan, insan beslenmesi ve sağlığı açısından önemli ve hayvansal üretimin ana girdisi olan yem ihtiyacını karşılayacak 21 ürün destekleme kapsamına alınmıştır.

Türkiye’de tarım sektöründe gerçekleşen üretim ve fiyat bazlı değişimler, sektördeki önemli gelişmeler ve uzmanların dönem içerisinde sahada yaptıkları çalışma sonuçlarını ve gözlemlerini içeren saha raporları ile belirli tarımsal ürünler için hazırlanan ürün raporları yayınlanmaktadır.

EBRD MİKRO & KOBİ FİNANSMAN PROGRAMI 2016 Tarım Sektörü raporunda "Dünyada Uluslararası Ticarete Konu Önemli Tarımsal Ürünlere Dair Fiyat ve Üretim Beklentileri Dair Fiyat ve Üretim Beklentileri" başlığında , Buğday ihracat fiyatlarının 2016 yılı sonlarında farklı eğilimler gösterdiğini ve bir önceki yılda gerçekleşen seviyelerin altında seyrettiğini gözlemlemiştir.

2017 yılı üretim sezonu ve hasatların başlamasına az bir süre kala Buğday ile ilgili hazırladığımız bu raporda Dünya ve Türkiye de yaşanması muhtemel beklentilere yer vermeye çalıştık.

Bol ve bereketli bir sezon geçirmek dileğiyle.

GİRİŞ

Buğday da 2016 yılı küresel üretim ve sezon sonu stok tahminlerinin yukarı yönlü revizyonundan sonra fiyatlarda önemli düşüşler gerçekleşmiştir. Ayrıca, ABD dolarında meydana gelen değer artışı da, buğdayın dış ticareti üzerinde önemli baskılar oluşturmıştır.

Bununla birlikte, 2017 yılında bir düşüş trendi olabileceği bazı üretici ülkelerde meydana gelen olumsuz iklimsel koşullar, yüksek ithalat talebi ve yüksek kaliteli buğday arzıyla ilgili endişelerden dolayı zayıflaması öngörülmektedir.

ABD buğday fiyatı (No. 2 Sert Kışlık Buğday), 2016 yılı son çeyrek başlarında hafif bir düşüş göstererek 191 USD/ton seviyesinde gerçekleşmiştir. 2015 yılının aynı ayına göre ise, %10 oranında azalmıştır.

Ancak dünyadaki durumun aksine Karadeniz Bölgesi ülkelerinde, yükselen ithalat talebi ve ürün kalitesi ile ilgili endişelerden kaynaklı olarak fiyatlarda artışlar görülmektedir.

Hızlı gelişen Asya pazarlarının önemli bir tedarikçisi olan Avustralya'da ise üretimde meydana gelen rekor artışlar nedeniyle, 33 milyon ton üretim beklentisi bulunmakta olup, 2016/2017 yılı ihracat trendlerindeki beklentiler de rekor kırarak, bir önceki yıla göre % 45 artış ile 23 milyon tona ulaşmıştır.

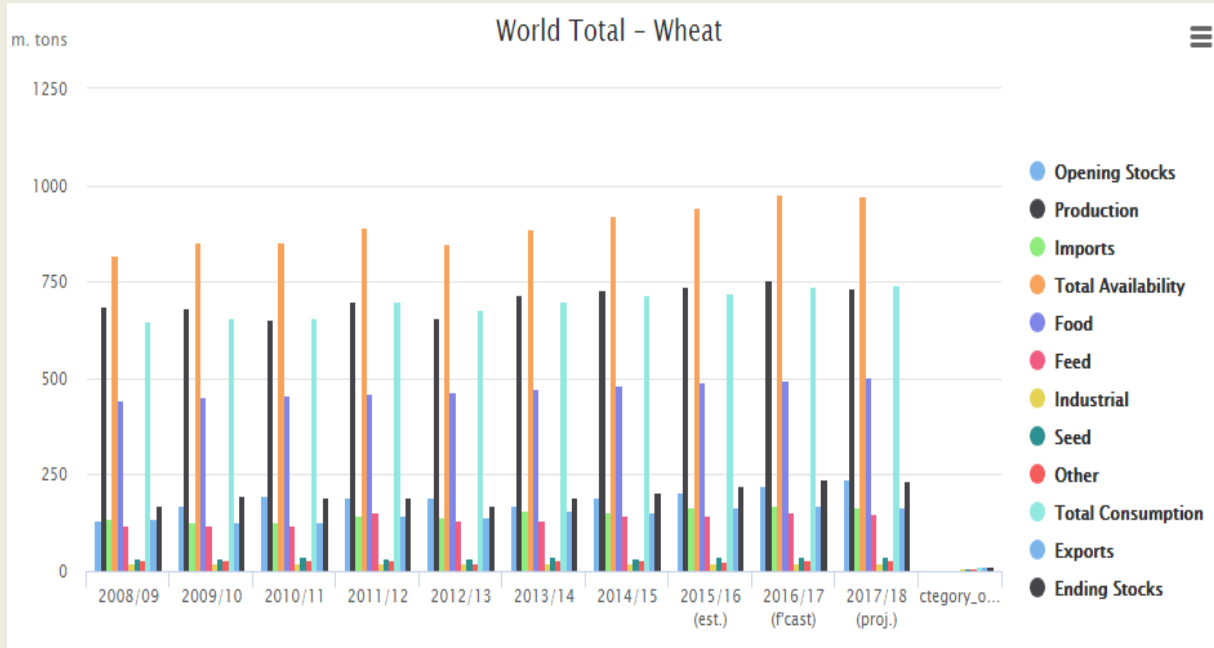
Yüksek ihracat ve yerel tüketimine paralel olarak, Avustralya'nın mevcut buğday stoklarının da artacağı, bu durumun ise dünya buğday fiyatları üzerinde önemli baskılar oluşturacağı düşünülmektedir.

DÜNYA BUĞDAY ÜRETİMİNDE SON DURUM

Dünya mısır üretiminde 2017/18 sezonunda bir önceki sezona göre 29 milyon ton düşüş öngören Uluslararası Hububat Konseyi (IGC), tahıl üretiminde ilk sırayı alan buğday üretiminde de düşüş bekliyor. IGC'ye göre, dünya buğday üretimi 19 milyon ton azalışla 735 milyon ton, pirinç üretimi 4 milyon ton artışla 487 milyon ton olacak.

IGC'e göre, 2016/17 sezonu sonunda 754 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya buğday üretiminin, Temmuz 2017/Haziran 2018 döneminde, 19 milyon ton düşüşle, 735 milyon ton düzeyinde olmasını bekliyor.

Konseyin 2016/17 sezonu sonunda 737 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya buğday tüketiminin ise yeni sezonda 3 milyon ton yüksek, 740 milyon ton düzeyinde olması bekleniyor.

(Bu veriler IGC'nin.NİSAN.2017 tarihli özet raporuna göre dir.)

DÜNYA BUĞDAY ÜRETİM, TİCARET, TÜKETİM VE STOK MİKTARLARI (MİLYON TON)

BUĞDAY STOKLARI

IGC, 2016/17 sezonu sonunda 169 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya buğday ticaretinin, 2017/18 döneminde bir önceki sezondan 3 milyon ton düşerek, 166 milyon ton düzeyinde gerçekleşeceğini öngörüyor.

2016/17 sezonu sonunda 239 milyon ton miktarda olacağı öngörülen dünya dönem sonu buğday stoklarının da, 6 milyon ton düşüşle 234 milyon tona gerilemesi bekleniyor.

Başlıca ihracatçılar AB, ABD, Arjantin, Avustralya, Kanada, Kazakistan, Rusya ve Ukrayna'nın 2016/17 sezonu sonunda 78 milyon ton olacağı öngörülen dönem sonu buğday stoklarının da, 10 milyon ton azalışla 68 milyon tona düşmesi bekleniyor.

Uluslararası Hububat Konseyi, IGC; 30 Mart 2017 tarihli son raporunda, 2016/17 sezonu sonunda 754 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya buğday üretiminin, Temmuz 2017/Haziran 2018 döneminde, 2016/17 sezonundan 19 milyon ton düşük, 735 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesini beklediğini açıklamıştır.

IGC; 2016/17 sezonu sonunda 737 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya buğday tüketiminin, 2017/18 döneminde, 2016/17 sezonundan 3 milyon ton yüksek, 740 milyon ton düzeyinde olmasını beklemektedir.

Konsey; 2016/17 sezonu sonunda 169 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya buğday ticaretinin, 2017/18 döneminde, 2016/17 sezonundan 3 milyon ton düşük, 166 milyon ton düzeyinde gerçekleşeceğini öngörmektedir.

Dünya Buğday Durumu, milyon ton

	14/15	15/16 Tahmin	16/17 Öngörü		17/18 Öngörü
			23.02	23.02	30.03
Üretim	730	736	752	754	735
Tüketim	715	719	738	737	740
Ticaret	153	166	169	169	166
Stoklar	206	223	236	239	234

Kaynak: "International Grain Council". Londra, İngiltere.

DÜNYA BUĞDAY ÜRETİM, TİCARET, TÜKETİM VE STOK MİKTARLARI (MİLYON TON)

MİLYON TON	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
STOK	132.2	172.2	198.0	193.1	192.6	172.4	190.6	205.7	222.9	239.3
ÜRETİM	686.8	682.2	653.8	699.4	657.4	716.3	730.2	736.5	753.7	734.5
İTHALAT	137.2	128.6	126.1	146.5	141.9	156.5	153.3	166.3	169.0	166.5
TOPLAM KULLANIM	819.0	854.5	851.9	892.5	850.0	888.7	920.8	942.1	976.7	973.8
GIDA	444.3	452.3	454.9	459.4	463.8	475.1	482.3	489.1	496.2	502.9
BESLENME	117.5	118.6	117.7	154.6	133.5	134.0	144.2	145.5	152.1	147.3
ENDÜSTİRİ	20.2	21.2	21.3	21.1	21.3	21.6	22.0	21.7	22.6	22.9
TOHUM	35.3	35.5	36.3	35.9	35.8	36.3	36.2	36.4	36.4	36.6
TOPLAM TÜKETİM	646.8	656.4	658.8	699.9	677.6	698.1	715.1	719.2	737.3	740.2
İHRACAT	137.2	128.6	126.1	146.5	141.9	156.5	153.3	166.3	169.0	166.5
KAPANIŞ STOK	172.2	198.0	193.1	192.6	172.4	190.6	205.7	222.9	239.3	233.6

DÜNYA BUĞDAY ÜRETİM ALANI, VERİM DURUM TAHMİNİ VE TÜRKİYE'NİN DÜNYA ÜLKELERİ İLE İLİŞKİLİ DURUMU

Ülke / Bölge	Alan (milyon hektar)				Verim (ton/hektar)				Üretim				Üretimdeki Değişim Oranı			
	2014/15	2015/16	Mart	Nisan	2014/15	2015/16	Mart	Nisan	2014/15	2015/16	Mart	Nisan	Ay		Yıl	
Dünya	221,61	224,9	221,92	221,73	3,29	3,27	3,38	3,39	728,07	735,23	751,07	751,36	0,28	0,04	16,13	2,19
ABD	18,77	19,15	17,76	17,76	2,94	2,93	3,54	3,54	55,15	56,12	62,86	62,86	0	0	6,74	12,01
Toplam Yabancı	202,84	205,75	204,16	203,97	3,32	3,3	3,37	3,38	672,92	679,11	688,22	688,5	0,28	0,04	9,39	1,38
Avrupa Birliği	26,75	26,78	27,09	27,09	5,87	5,98	5,34	5,34	156,91	160	144,66	144,66	0	0	-15,34	-9,59
Çin	24,07	24,14	24,19	24,19	5,24	5,39	5,33	5,33	126,21	130,19	128,85	128,85	0	0	-1,34	-1,03
Güney Asya																
Hindistan	30,47	31,47	30,22	30,22	3,15	2,75	2,88	2,88	95,85	86,53	87	87	0	0	0,47	0,54
Pakistan	9,1	9,2	9,23	9,2	2,85	2,73	2,74	2,78	25,98	25,1	25,3	25,6	0,3	1,19	0,5	1,99
Afganistan	2,56	2,55	2,55	2,55	1,96	1,96	2	2	5,03	5	5,1	5,1	0	0	0,1	2
Nepal	0,77	0,77	0,77	0,77	2,57	2,45	2,45	2,45	1,98	1,89	1,89	1,89	0	0	0	0
Eski Sovyet Birliği																
Rusya	23,64	25,58	27,05	27	2,5	2,39	2,68	2,69	59,08	61,04	72,5	72,53	0,03	0,04	11,49	18,81
Ukrayna	6,3	7,12	6,45	6,45	3,93	3,83	4,16	4,16	24,75	27,27	26,8	26,8	0	0	-0,47	-1,74
Kazakistan	11,92	11,57	12,37	12,37	1,09	1,19	1,21	1,21	13	13,75	14,99	14,99	0	0	1,24	9
Özbekistan	1,4	1,4	1,4	1,4	5,11	5,14	5,14	5,14	7,15	7,2	7,2	7,2	0	0	0	0
Beyaz Rusya	0,74	0,73	0,7	0,7	3,94	3,96	3,71	3,71	2,92	2,9	2,6	2,6	0	0	-0,3	-10,22
Kanada	9,48	9,58	8,88	8,88	3,1	2,88	3,57	3,57	29,42	27,59	31,7	31,7	0	0	4,11	14,88
Güney Amerika																
Arjantin	4,96	3,95	4,9	4,9	2,81	2,86	3,27	3,27	13,93	11,3	16	16	0	0	4,7	41,59
Brezilya	2,73	2,45	2,12	2,12	2,2	2,26	3,17	3,17	6	5,54	6,73	6,73	0	0	1,19	21,48
Uruguay	0,4	0,33	0,33	0,22	2,7	3,61	2,7	3,7	1,08	1,19	0,89	0,82	-0,07	-7,75	-0,37	-31,07
Avustralya	12,38	12,8	12,9	12,9	1,92	1,89	2,71	2,71	23,74	24,17	35	35	0	0	10,83	44,82
Mısır	1,35	1,26	1,26	1,26	6,15	6,43	6,43	6,43	8,3	8,1	8,1	8,1	0	0	0	0
Fas	3,06	3,2	2,11	2,11	1,67	2,5	1,29	1,29	5,1	8	2,73	2,73	0	0	-5,27	-65,86
Etyopya	1,66	1,6	1,6	1,6	2,54	2,09	2,38	2,38	4,23	3,34	3,8	3,8	0	0	0,46	13,77
Cezayir	1,7	2,1	1,3	1,3	1,12	1,29	1,54	1,54	1,90	2,7	2	2	0	0	-0,7	-25,93
Ortadoğu																
Türkiye	7,71	7,86	7,82	7,82	1,98	2,48	2,21	2,21	15,25	19,5	17,25	17,25	0	0	-2,25	-11,54
İran	6,8	6,8	6,8	6,8	1,91	2,21	2,28	2,28	13	15	15,5	15,5	0	0	0,5	3,33
Irak	2,46	2,45	2,3	2,3	1,42	1,35	1,48	1,48	3,5	3,3	3,4	3,4	0	0	0,1	3,03
Suriye	1,3	1,45	1,1	1,1	1,92	2,41	2,18	2,18	2,5	3,5	2,4	2,4	0	0	-1,1	-31,43
Meksika	0,71	0,83	0,71	0,71	5,21	4,55	5,43	5,43	3,69	3,75	3,86	3,86	0	0	0,11	2,99
Diğerleri	8,42	7,8	8,01	8	2,66	2,72	2,74	2,75	22,43	21,26	21,97	21,99	0,02	0,1	0,74	3,46

8 BÜYÜK İHRACATCI ÜLKE, ASYA VE AFRİKA BUĞDAY ÜRETİM ALANLARI(MİLYON HEKTAR)

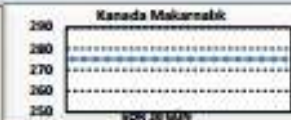
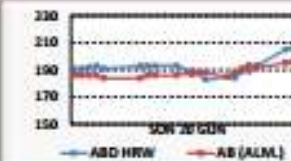
ALAN (Milyon Hektar)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arjantin	3,0	3,5	5,0	3,9	4,7	4,8	4,9	5	5,1	52
Avustralya	13	12,6	12,4	12,8	12,9	12,6	12,6	12,7	12,7	12,7
Kanada	9,5	10,4	9,5	9,6	9,3	9,3	9,3	9,3	9,4	9,4
AB	25,3	25,7	26,7	26,8	26,8	26,8	26,3	26,3	26,3	26,3
Kazakistan	12,4	13	12	11,6	12	11	11	11	11	11
Rusya	21,3	23,4	23,7	25,6	26,6	26,9	24,8	24,9	25	25
Ukrayna	5,6	6,6	6,3	7,1	6,5	6,7	6,6	6,7	6,8	6,8
ABD	19,7	18,3	18,8	19,1	17,8	17,4	17,3	17,3	17	17
Sekiz Büyük İhracatçı Toplamı	109,9	113,5	114,2	116,5	116,6	115,5	112,8	113,2	113,3	113,4
Çin	24,3	24,1	24,1	24,2	24,3	23,9	23,5	23,5	23,5	23,5
Hindistan	29,7	29,6	30,5	31,5	30,2	302	30,5	31	31	31,2
Kuzey Afrika	7,4	7,4	7	7,4	6,1	7,1	7,1	7,2	7,2	7,2
Diğerleri	43,3	44,6	45,7	45,4	44,4	44,7	44,8	45	45,1	45,3
Dünya	214,5	219,1	221,5	224,9	221,6	221,4	218,7	219,9	220,1	221

8 BÜYÜK İHRACATCI ÜLKE, ASYA VE AFRİKA BUĞDAY VERİM DEĞERLERİ(TON/HEKTAR)

VERİM (Ton/Hektar)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arjantin	2,7	2,7	2,8	2,9	3	3	3	3	3	3,1
Avustralya	1,8	2	1,9	1,9	2,2	2	2,1	2,1	2,2	2,2
Kanada	2,9	3,6	3,1	2,9	3,3	3,2	3,2	3,3	3,4	3,4
AB	5,2	5,6	5,8	6	5,3	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Kazakistan	0,8	1,1	1,1	1,2	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4
Rusya	1,8	2,2	2,5	2,4	2,7	2,4	2,5	2,5	2,6	2,6
Ukrayna	2,8	3,4	3,9	3,8	4,1	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1
ABD	3,1	3,2	2,9	2,9	3,5	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2
Sekiz Büyük İhracatçı Toplamı	2,9	3,2	3,3	3,3	3,4	3,2	3,3	3,3	3,4	3,4
Çin	5,0	5,1	5,2	5,4	5,3	5,4	5,4	5,5	5,6	5,7
Hindistan	3,2	3,2	3,1	2,7	3,1	3,1	3,2	3,2	3,3	3,3
Kuzey Afrika	2,3	2,7	2,4	2,7	2,4	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7
Diğerleri	2,5	2,7	2,5	2,6	2,7	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7
Dünya	3,1	3,3	3,3	3,3	3,4	3,3	3,3	3,4	3,4	3,5

8 BÜYÜK İHRACATCI ÜLKE, ASYA VE AFRIKA BUĞDAY ÜRETİM MİKTARI (MİLYON TON)

ÜRETİM (Milyon Ton)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arjantin	8	9,2	13,9	11,3	14,2	14,2	14,6	15,1	15,5	16
Avustralya	22,9	25,3	23,7	24,2	28,3	25,8	26,3	27,1	27,6	28,2
Kanada	27,2	37,5	29,4	27,6	31	29,5	30,2	30,7	31,3	31,8
AB	131,6	143,2	156,1	159,8	143,3	147,1	144,6	144,9	145,3	146
Kazakistan	9,8	13,9	13	13,7	17,0	13,8	14,2	14,5	14,8	152
Rusya	37,7	52,1	59,1	61,0	71,0	65,9	61,9	63,3	64,7	65,9
Ukrayna	15,8	22,3	24,7	27,3	26,5	25,0	25,2	26,1	27,1	27,7
ABD	61,3	58,1	55,1	56,1	62,9	53,6	53,6	54,0	53,3	53,7
Sekiz Büyük İhracatçı Toplamı	314,3	361,6	375,2	381,1	394,1	374,8	370,6	375,7	379,8	384,0
Çin	120,8	121,9	126,2	130,2	128,0	127,9	127,7	129,7	131,7	134
Hindistan	94,9	93,5	95,9	86,5	93,5	94,5	96,8	99,6	100,9	103
Kuzey Afrika	17,2	20,1	17,2	20,3	14,8	18,6	18,7	19,1	19,3	19,4
Diğerleri	110,3	119,9	115,9	118,1	118,1	117,5	118,4	119,5	120,7	122
Dünya	657,5	717,1	730,3	736,6	748,4	733,3	7322	743,7	752,4	762

ULUSLARARASI İHRACAT FİYATLARI (FOB, \$/ton)		03.05.2017	02.05.2017	Geçen yıl \$/Ton	Yıllık Değ. %
Makarnalık (Kanada)		275	275	285	-4
ABD BUĞDAY					
ABD SRW (Fob Körfez)		186	187	199	-7
ABD HRW (ABD Körfezi)		206	205	199	4
ABD DNS (Fob PNW%14)		253	255	235	8
AB BUĞDAY					
AB (Fransa) Derece 1 (Rouen Limanı)		192	191	176	9
AB (Almanya) B Kalite		196	195	189	4
DİĞER BUĞDAY					
Arjantin (Up River)		189	189	200	-6
Rus Ekmeçlik Buğday (Derin Deniz Limanı)		187	187	191	-2
Ukrayna Yemlik Buğday		175	175	172	2

Kaynak: TMO

TÜRKİYE' DE TARIMSAL GELİŞMELER

BUĞDAY

*2015 yılında 22,6 milyon ton olan buğday üretimi 2016 yılında %8,8 azalışla 20,6 milyon ton;

(TÜİK)

Yıl	Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
2016	Buğday (Durum)	12.386.724	12.184.076	3.620.000	297
2016	Buğday (Diğer)	64.332.724	63.914.605	16.980.000	266
2016	Buğday (Yeşil Ot)	152.695	152.695	310.882	2.036

* 2016 yılında hasatın başlamasını müteakip üreticilere depolama imkânı sağlamak amacıyla 18 Mayıs tarihi itibariyle taahhütnameli, 28 Haziran 2016'da ise buğday alım fiyatları açıklanarak peşin alımlara başlanmıştır.

TMO 2016 yılı alım fiyatları;

%12,5-13,0 proteinli makarnalık buğday için 1.000 TL/Ton,

%12,5-13,0 proteinli Anadolu kırmızı/beyaz sert buğdaylar için 910 TL/Ton,

%12,5-13,0 proteinli diğer kırmızı/beyaz buğdaylar için 865 TL/Ton,

Düşük vasıflı makarnalık buğday için 840 TL/Ton,

Düşük vasıflı ekmeklik buğday için ise 765 TL/Ton olarak açıklanmıştır.

*2017 yılı Mart ayı sonu itibariyle 2.647.610 ton peşin, 67.842 ton emanet buğday alımı yapılmıştır. Alımı yapılan buğdayın tutarı 2.314 milyon TL olup tamamı üretici hesaplarına aktarılmıştır.

Ödemeler, buğday teslimatını müteakip 30 gün içerisinde, teslimatını banka kartı ile yapanlara 15 gün içerisinde yapılmış olup banka kartı kullanım oranı %91'dir.

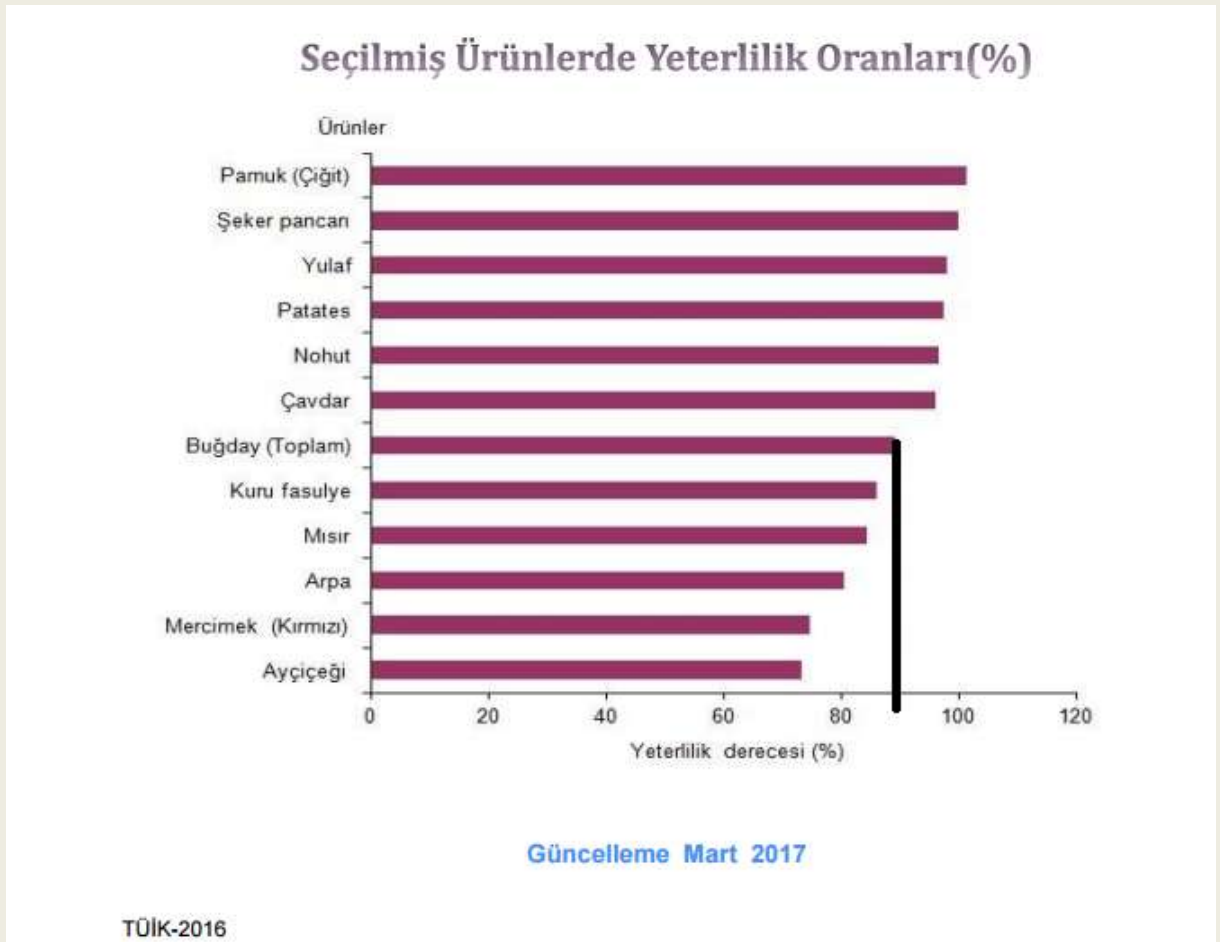
HUBUBAT İHRACATI YAPILAN İLK 10 ÜLKE	
Irak	28.348.715
Fransa	11.434.019
İtalya	6.876.188
Suriye	6.842.712
Almanya	5.241.033
ABD	4.530.874
Libya	4.416.996
Sudan	3.190.511
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	3.018.987
İran	2.962.080
TOPLAM	76.862.115

HUBUBAT İTHALAT YAPILAN İLK 10 ÜLKE	
Rusya Federasyonu	598.326.741
Meksika	101.029.489
Litvanya	85.482.272
Almanya	65.265.072
Kanada	55.844.492
Yunanistan	30.789.066
Bosna-Hersek	30.595.008
ABD	27.214.656
Romanya	24.412.421
Kazakistan	19.924.524
TOPLAM	1.038.883.741

*2017 yılı Mart ayı sonunda oluşan fiyat itibariyle ülke genelindeki piyasalarda makarnalık buğday 1.013 TL/Ton, arpa 934 TL/Ton'dan işlem görmüştür.

IGC; 2016/17 sezonu sonunda 239 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya dönem sonu buğday stoklarının, 2017/18 döneminde, 2016/17 sezonundan 6 milyon ton düşük, 234 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesini beklemektedir.

Konsey; başlıca ihracatçıların (AB, ABD, Arjantin, Avustralya, Kanada, Kazakistan, Rusya ve Ukrayna) 2016/17 sezonu sonunda 78 milyon ton miktarda gerçekleşeceğini öngördüğü dünya dönem sonu buğday stoklarının, 2017/18 döneminde, 2016/17 sezonundan 10 milyon ton düşük, 68 milyon ton düzeyinde öngörüldüğünü açıklamıştır.

BÖLGESEL BUĞDAY DURUMU VE BEKLENTİLER

Trakya bölgesinde Ayçiçeği ve Pamuk gibi diğer alternatif bitkilerin daha iyi getiri nedeniyle buğday alanı, ekin dönüş şekli düşmesi beklenmektedir. Mart ayından itibaren elverişli. Trakya 2017/18 MY'da (mevsim yılında) bölgenin 3 Milyon Ton buğday üretmesi bekleniyor.

Çukurova bölgesindeki 260.700 hektar buğday 2017/18 yılına ait ve bu miktar geçen yıl aynıdır. Yani sulamalı tarlalarda buğday gelişimi iyidir. İkinci ürünün pamuklu olacağı ve Buğday yerine Adana ovalarında soya fasulyesi ekiminin artacağı düşünülmektedir. Bölgede ortalama buğday verimi 4.5 MT / ha. Çukurova bölgesinin 2017/18 MY'da 1.2 Milyon Ton buğday üretmesi bekleniyor.

2016/17 MY'da İç Anadolu'da üretilen toplam 5.4 Milyon Ton buğdayın 1.1 Milyon Tonu makarnalıktır. Durum buğdayı, Kırşehir, Kırıkkale, Yozgat gibi sulanmayan bazı bölgelerde arpadan biraz arazi kazanmıştır. Fakat 2017/18 MY için çiftçiler geçen yıl iyi getirilerden dolayı arpa ekimine gitmişlerdir.

Bazı tüccarlar ilkbahar yağışları için iyimser olmasına rağmen İç Anadolu'daki en büyük sorunun geç çimlenme olmasıdır. Bu nedenle ekstra gübre ve sulama uygulanması bölgedeki buğday üretiminin maliyetini zaten yükseltti.

İç Anadolu, Türkiye'nin ana tohum tedarikçisidir. İç Anadolu'daki toplam buğday alanı 3.000.000 hektardır ve ortalama verim yaklaşık 2 MT / ha. Tarlaların neredeyse yarısı sulanmamaktadır ve verimler doğrudan yağışla bağlantılıdır.

2006'da 210.000 MT'ye kıyasla, 500.000 MT'den fazla sertifikalı buğday tohumu kullanıldı. Hükümetin kararı ile TMO protein bazlı tedarik politikası da eklenince çiftçileri sertifikalı tohum kullanımını arttırdı.

Çiftçiler, kaliteye (böcek oranı ve protein) göre yüzde 7'ye kadar daha fazla fiyat elde edebildi.

BÖLGESEL BUĞDAY DURUMU VE BEKLENTİLER

Regions	2015	2016	2017	MY 2015/16		MY 2016/17		MY 2017/18	
	VERİM (HE)	VERİM (HE)	VERİM (HE)	ÜRETİM ALANI (HE)	ÜRETİM	ÜRETİM ALANI (HE)	ÜRETİM	ÜRETİM ALANI (HE)	ÜRETİM
ÇUKUROVA	3.5-4.5	4.5-5	4.5-5.5	265.000	1.300.000	260.000	1.750.000	260.000	1.200.000
HATAY	3,0	4,7	5-5,5	86.000	260.000	86.000	200.000	86.000	220.000
G.ANADOLU	2,0	2,9	3-3,5	953.000	2.950.000	933.000	2.705.000	928.000	2.655.000
ANADOLU	2,0	2,4	1,5-2	3.000.000	6.550.000	2.990.000	5.000.000	3.000.000	5.000.000
POLATLI	2.8-3	3,4	3,3	130.000	400.000	130.000	300.000	130.000	300.000
AKDENİZ	2-2,5	3,0	3,0	500.000	1.800.000	500.000	1.700.000	500.000	1.700.000
AYDIN	4,5	4,0	4,0	6.000	50.000	6.000	50.000	6.000	50.000
TRAKYA	3,5	4,1	4,1	600.000	2.500.000	620.000	3.000.000	615.000	2.900.000
DİĞER	1,3	1,4	1,5	2.320.000	3.690.000	2.290.000	3.120.000	2.300.000	3.300.000
TOPLAM	2,1	2,3	2,3	7.860.000	19.500.000	7.815.000	17.250.000	7.825.000	18.000.000

https://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Grain%20and%20Feed%20Annual_Ankara_Turkey_4-5-2017.pdf

BUĞDAY MALİYET GİRDİLERİ 2017

BUĞDAY	Miktarı	Fiyatı	Birim Maaliyet	EKİLİŞ DEKAR	VERİM KG/DA	TOPLAM ÜRETİM (TON)	ÜRÜN SATIŞ FİYATI (KG/TL)		GAYRİ SAFİ ÜRETİM DEĞERİ(TL)		TOPLAM ÜRETİM MASRAFLARI TOPLAMI		SAFİ ÜRETİM DEĞERİ(TL)		FARK ÖDEME DESTEĞİ (0,05 Kr.)
							En Az	En Çok	En Az	En Çok	En Az	En Çok	En Az	En Çok	
Gider Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı												
Tohum(anaç)	25	1,65	41,250	306.075		12.625.593,750									
Taban Gübre	30	1,00	30,000	306.075		9.182.250,000									
Üst Gübre	30	1,20	36,000	306.075		11.018.700,000									
2. Üst Gübre	20	0,90	18,000	306.075		5.509.350,000									
İLAÇLAMA			26,500	306.075		8.110.987,500									
Hasat Masrafı			18,000	306.075		5.509.350,000									
Akaryakıt	12	4,65	55,800	306.075		17.078.985,000									
TOPLAM			225,550	306.075	395	120.899.625	0,800	0,890	96.719.700	107.600.666	69.035.216	69.035.216	27.684.484	38.565.450	6.044.981,250
ÜRÜN YETİŞTİRME MASRAFLARI PİYASA PEŞİN FİYATLARI OLARAK HESAPLANMIŞ OLUP, ÜRETİM YAPILACAK ARAZİ KİRA GİDERİ HARİÇ TUTULMUŞTUR.															

Kaynak: Tarsus Ticaret Borsası Üretici ve Tüccar Üyeleri

BEŞ YILLIK KÜRESEL ARZ VE TALEP PROJEKSİYONLARI

BUĞDAY

ÖZET

Dünyada 2016/17 hasadının kayıtlarda 4. Sırada olması ve stoklara daha fazla katkıda bulunması bekleniyor. Sonuçların fiyatlar üzerindeki baskısına rağmen, 2017/18'de, daha karlı birkaç alternatiften dolayı desteklenmiş para birimi hareketleriyle bazı ülkelerdeki üretici gelirleriyle birlikte global ekili alandaki küçük bir değişiklik bekleniyor. Daha sonraki yıllarda büyük oranda sabit olacağı tahmin ediliyor, ama trend 2020/21'de yükselecek gibi görünüyor.

ÜRETİM

En güçlü ilerleme Arjantin, Avusturalya, Çin, Hindistan ve Karadeniz Bölgesi'nde görülüyor. Dünya üretimi 2016/17'de ilk üç sezonda zirve(düşüş anlamında pik) düşüş yapıyor ama 2020/21 ve 2021/22'de üretim kayıtları artıyor.Net üretim kazançları Arjantin, Avrupa Birliği, Çin ve Hindistan'da görülüyor. Bununla birlikte Amerika'da alternatif mahsulde karlılık düşüşü tahmini nedeniyle, üretimde düşüş tahmin ediliyor. 2017-18 de dünya ekiminde yalın bir ters dönüş beklenmektedir.Fakat özellikle mısır ve yağlı tohum gibi diğer mahsullerle rekabetle sınırlı olarak bir genişleme olacağı beklenmektedir.

TÜKETİM

Tüketimdeki artışın çoğunluğu yüksek gıda kullanımı ve yem talebindeki artıştan olacağı düşünülüyor.

2020-21'e kadarki periyotta global talepte sürekli artacak fakat ortalama artış oranı şu anki yıllardan daha düşük olacaktır.

Gıda kullanım kalemleri global tüketim olarak ortalama %1.2 yıllık artışla; 524milyon tona 31milyon ton gıda talebi eklenerek genel bir artış gözleniyor.

STOKLAR

Dünya stokları genelde pik (iniş -çıkış) olan 2016/2017'dekine göre daha sabit (sakin) görünüyor. Stok kullanma oranı ortalaması önceki beş yıla oranla %30 fazla görünüyor. Düşüşler genelde dünya stokunun yarısı olan 100 milyon tonun üzerine çıkması gereken Çin'de görünüyor. Hindistan'da tüketim büyümesi öngörülmektedir.

TİCARET

2017/2018'de küçük bir düşüş görülen dünya buğday ticaretinin %1.4 puan artışı ile 2020/21'de büyüyeceği öngörülüyor. İlk düşüş Kuzey Afrika ithalatında görülüyor. Karadeniz'in bir üçüncü derecelere yakın kalacağı tahmin ediliyor. Arjantin son yıllarda kaybetmeye başladığı pazarı, Türkiye'nin un üretimini artıracak tahminiyle, ele geçireceği düşünülüyor. Avrupa Birliği ihracatları güçlü kalacak. Amerika güçlü rekabetten dolayı 5 yılda 2020/2021'de 2 puan düşeceği düşünülüyor. Avrupa Birliği ve Amerika ihracatlarının aynı seviyede kalması yani dünya ticaretinin 18% olarak kalması beklenmektedir.

ULUSAL HUBUBAT KONSEYİ

NİSAN- 2017 ÜLKESEL BUĞDAY GELİŞİM RAPORU

Türkiye Geneli Bitki Gelişimi

Türkiye’de 2016-2017 Ekim sezonunda buğday ekim alanlarının geçen yılki rakamı koruyacağı hatta çok azda olsa özellikle İç Anadolu Bölgesinde artış olacağı tahmin edilmektedir. Buğday ekim alanlarındaki bir miktar artışın nedeni yeni ortaya konulan Milli Tarım Politikası ve buna bağlı ürün tavsiye listelerinden kaynaklanmaktadır.

1 Ekim 2016 – 31 Mart 2017 tarihleri arasında kümülatif yağışlar normalinden ve geçen yıl yağışından az olmuştur. Türkiye’nin altı aylık kümülâtif yağışı 295,3 mm, normali 390 mm ve geçen yılın aynı dönem yağış toplamı ise 366,5 mm’dir. Kümülatif yağışlarda normaline göre % 24,2; geçen yıla göre ise % 19,4 azalma gözlenmiştir

Ekim-Mart dönemi kümülatif yağışları bir önceki yıla göre Akdeniz Bölgesi’nde % 15 artmış, diğer bölgelerde ise % 14-38 oranında azalmış, Ekim ve Kasım aylarında yağış alınmaması nedeniyle sulanmayan arazilerde çıkışlar yeterli düzeyde gerçekleşmemiş, Aralık ve Ocak aylarında yağın kar yağışları ile son dönemde alınan yağmur bitki için yararlı olmuş, çıkışlar tamamlanmış, bitki gelişimi normal seviyeye ulaşmıştır. Özellikle İç Anadolu’nun kıraç, anıza ve derine ekilen lokal alanlarında çıkış kayıpları ve kardeşlenmenin yetersiz olduğu gözlemlense de verim yönünden bir kayıp olacağı düşünülmemektedir.

Ülke genelinde şuan itibariyle bitki gelişiminde bir olumsuzluk olmamakla birlikte Nisan-Mayıs aylarında beklenen yağmurların alınması durumunda, bitki gelişiminde dolayısıyla üretim de problem yaşanmayacağı değerlendirilmektedir. Nisan ayının ilk yarısında ülke genelinde yeterli yağış alınmıştır bu durumun rekolteye olumlu yansıyacağı tahmin edilmektedir. Meteorolojik tahminlere göre Nisan ve Mayıs aylarında yağışların normal seviyede olacağı değerlendirilmektedir. Ülkemizin en önemli buğday üretim bölgesi olan Orta Anadolu’da Nisan ayı yağışlı başlamış ve devam etmektedir. Bu durum özellikle yeni gelişim aşamasındaki bitkilerin toparlanmasına çok yardımcı olmuştur. Nisan ayı başından itibaren şartlarda bir olumsuzluk olmadığı takdirde bu yıl buğday rekoltesinin geçen seneler seviyesinde olacağı tahmin edilmektedir.

MARMARA BÖLGESİ

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 397,6 mm, normali 461,3 mm, geçen yıl aynı dönem 454,7 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 13,8; geçen yıla göre % 12,5 azalmıştır.

Ocak ayında kar örtüsüyle kaplanan alanlar Şubat ayından itibaren eriyerek toprak için yeterli nemi sağlamıştır. Mart ayı sonu Bitki gelişimi normal seyretmekte, erken ekilenlerde bitki boyu 10-25 cm geç ekilenlerde 5-20 cm ve kardeşlenme 2-5 adettir. Bölgede bu yıl bitki gelişimi soğuk havadan dolayı 15 gün geriden gelmektedir. Bitki çıkışlarında sorun yoktur fakat bitki gelişimi yavaş ilerlemektedir. Bölgede son yıllarda alanı artan kanolanın önemli kısmı soğuktan zarar görmüş, zarar gören alanların bir kısmına baharlık buğday ve arpa ekimi yapılmıştır. Genel olarak; gelişim yönünden bazı bölgeler geriden gelse de diğer bölgeler geçen seneye göre iyi olup olumsuz bir durum gözlenmemiştir.

EGE BÖLGESİ

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 339,8 mm, normali 451,5 mm, geçen yıl aynı dönem 416,4 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 24,7; geçen yıla göre ise % 18,4 azalmıştır. Bitki çıkışları zayıf olmasına rağmen Mart ayında yağışların yeterli olması ve hava sıcaklığının mevsim normallerinin üzerinde olması hububat gelişiminin düzelmesini sağlamıştır. Mart sonu itibari ile yüksek kesimlerde bitki boyları 5-10 cm, ova kesimlerinde 15-30 cm, kardeşlenme 3-4 adettir. Genel olarak bitki gelişimi normaldir. Geçen yıla benzer bir durum gözlenmektedir.

AKDENİZ BÖLGESİ

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 384,9 mm, normali 516,3 mm, geçen yıl aynı dönem 334,5 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 25,4 azalmış; geçen yıla göre ise % 15 artmıştır. Mart ayı içinde kardeşlenme 2-4 adet, bitki boyu 15-40 cm arasındadır. Bitki sapa kalkma döneminde.

Bölge genelinde yağışların yeterli olması nedeniyle hububat gelişimi oldukça iyi durumdadır. Adana bölgesinde Nisan ortası itibari ile şu an buğdaylar başaklanma döneminde. Erken ekilenler dane doldurma, geç ekilenler ise yeni başaklanmaya geçmiştir. Özellikle Yüreğir ve Seyhan ovasında bitki gelişimleri çok iyi durumdadır. Yine Tarsus Bölgesinde de bitki gelişimleri çok iyi durumdadır. Ceyhan Bölgesinde Nisan ayının ilk haftası yağın şiddetli yağış ve Dolu buğday ekim

alanlarında bir miktar yatmaya neden olmuştur. Bu yıl Adana ve çevresinin geçen yıla göre çok daha iyi olduğu söylenebilir.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 312,8 mm, normali 434,8 mm, geçen yıl aynı dönem 368,5 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 28; geçen yıla göre ise % 15,1 azalmıştır. Bölgede Şubat biraz kurak gitmiştir fakat Mart ayı düşen yağış miktarının uzun yıllar ortalamasının üstünde gerçekleşmesiyle bitki iyi bir gelişim göstermiştir. Mart ayı sonu itibari ile Kardeşlenme 2-6 adet, bitki boyu 8-35 cm arasındadır. Bitki sapa kalkma dönemine geçmiştir. Genel durum geçen yıldan daha iyi görünmektedir.

KARADENİZ BÖLGESİ

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 354,0 mm, normali 403,6 mm, geçen yıl aynı dönem 467,8 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 12,2; geçen yıla göre ise % 24,3 azalmıştır. Kar örtüsü havaların ısınmasıyla birlikte ortadan kalkmış, Bitki gelişimi normal seviyedir.

Kardeşlenme 2-6 adet, bitki boyu 5-20 cm. civarındadır. Geçen yıla benzer bir durum gözlenmektedir.

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 171,2 mm, normali 244,0 mm, geçen yıl aynı dönem 226,4 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 29,8; geçen yıla göre ise % 24,3 azalmıştır.

Ekim Kasım döneminde yağışların yeterli seviyede olmaması nedeniyle çıkışlar gecikmiş, Aralık ve Ocak ayında kar, Mart ayında yağmurun yağmasıyla çıkışlar olumlu yönde gelişmiştir. Özellikle Mart sonu ve Nisan ayı başındaki yağışlar gerek kıraç alanlarda gerekse sulu alanlarda kardeşlenmeyi artırmış ve bitkiler tarlaları kapatmaya başlamıştır. Konya ve çevresinde çok uzun ve soğuk geçen kış sezonu özellikle makarnalık buğdaylarda soğuk zararına sebep olmuştur. Bölgede makarnalık buğdaylarda ve arpalarda soğuk zararı görülmüştür. Bölgede bitki gelişimi geçmiş yıllara göre 15-20 gün geriden gelmektedir. Şu anda erken ekilen sulu buğdaylar sapa kalkma döneminde, kıraç ekim alanlarında ise kardeşlenme devam etmektedir. Bölgede şu anda yabancı ot ve mantar hastalıkları mücadelesi için ilaçlama yapılmaktadır.

KONYA OVASI;

Geçen yıl kuraklıktan en fazla olumsuz etkilenen İç Anadolu'nun güneyinde buğday ekim sezonu çok olumsuz geçmişti. Bu yıl Bölgede buğday ekimi Ekim ayı başı ile Kasım sonu arasındaki dönemde gerçekleşmiştir. Bu dönemde bölge hiç yağış almamıştır. Bu durum, bitki çıkışlarına özellikle kıraç alanlarda çok olumsuz yansımıştır. Bölge Kasım ayı sonundan itibaren yağış almaya başlamış, fakat havaların soğuması nedeniyle bu yağışların bu dönemde çıkış üzerine olumlu bir etkisi olmamıştır. Bölge uzun geçen kurak ekim periyodundan sonra 30 Kasım 2016 günü aldığı 17.2 mm yağış, 15 Aralık- Ocak sonuna kadar aldığı ortalama 1.48 cm kar yükü ve Mart, Nisan aylarında aldığı 255 mm yağışla birlikte aynı dönemin uzun yıllar ortalamasının üzerine çıkmıştır. Fakat yağışın dağılımı ekim sezonunu kapsamadığı için yağın yağıştan istenen seviyede fayda sağlanamamıştır. Bu dönemden sonra Mart ve Nisan aylarında düşen yağış miktarı ve dağılımı tarımsal üretim açısından oldukça olumlu seyretmiş ve seyretmektedir. Bu yıl bölgemizde kış sezonunun uzun ve soğuk geçmesinden dolayı ayrıca bitki çıkışlarının büyük bir kısmının Şubat döneminde gerçekleşmesi, bitki gelişim periyodunu geçtiğimiz yıllara göre 15-20 gün öteleyecektir.

Eskişehir ve Geçit Bölgelerinde genel olarak arpa ve buğdaylar kardeşlenme ile sapa kalkma başlangıcı arasında gelişim göstermektedir. Genelde çıkışlar tamamlanmıştır. Kardeşlenme ile beraber tarla yüzeylerinin bitki ile kaplanmasında artış olmuştur. Yılın mevsimsel etkilerine bağlı olarak bitkilerde kardeş sayısı daha azdır. Bölgedeki dane verimini Nisan-Mayıs-Haziran yağışları belirleyecektir.

Orta Anadolu Bölgesinde sulu alanlarda geçen yılki verim ve rekolte düzeyine ulaşılacağı, kıraç alanlarda ise bazı bölgelerde çıkış sorunu olsa da yine de rekoltede artış olacağı beklenmektedir.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 237,2 mm, normal 356 mm, geçen yıl aynı dönem 378,8 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 33,4; geçen yıla göre ise % 37,4 azalmıştır. Bazı bölgeler kar örtüsü altındadır. Kar örtüsü olmayan yerlerde gelişim normal olup bitki boyu 2-6 cm aralığındadır. Geçen yıla benzer bir durum gözlenmektedir.

KAYNAKLAR;

<http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/wheat-reports.html>

https://gain.fas.usda.gov/Recent%20GAIN%20Publications/Grain%20and%20Feed%20Annual_Ankara_Turkey_4-5-2017.pdf

<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/circulars/production.pdf>

<https://www.statista.com/statistics/267268/production-of-wheat-worldwide-since-1990/>

<http://www.igc.int/downloads/gmrsummary/gmrsumme.pdf>

<http://www.fao.org/worldfoodsituation/csdb/en/>

<http://usda.mannlib.cornell.edu/usda/current/WH5/WH5-04-13-2017.pdf>

Wheat Monthly Tables <http://www.ers.usda.gov/publications/whs-wheat-outlook/>

Wheat Chart Gallery

<http://www.ers.usda.gov/data-products/wheat-chart-gallery.aspx>

Related Websites

Wheat Outlook <http://www.ers.usda.gov/publications/whs-wheat-outlook/>

WASDE <http://usda.mannlib.cornell.edu/MannUsda/viewDocumentInfo.do?documentID=1194>

Grain Circular, http://www.fas.usda.gov/grain_arc.asp

Wheat Topic, <http://www.ers.usda.gov/topics/crops/wheat.aspx>

